

Hemmeligheden om hr. og fru Schmidt

Den Hirschsprungske Samling har lavet en lille særudstilling om to af Eckersbergs største og bedste portrætter, der opklarer, hvem de hidtil gådefulde personer er.

KUNST

Borgerskabets triumf. Eckersbergs portrætter af hr. og fru Schmidt.

Den Hirschsprungske Samling, Stockholmsgade 20, København. Til 24. februar.

Indtil for ganske nylig var billederne af hr. og fru Schmidt et par af de større mysterier i guldalderens portrætkunst. For selv om alle kunstkere og kunsthistorikere kendte billederne, var der ikke rigtig nogen, der vidste meget om de statelige personer, som de forestillede.

PETER MICHAEL HORNUNG, KUNST-REDAKTØR

Man vidste, at C.W. Eckersberg havde malet de to aldrende borgere i 1818 efter at være kommet tilbage fra sit livs eneste store uddannelses- og udlandsrejse.

Fra hans dagbog vidste man også, hvad han havde brugt af tid på dem, og at han havde taget sig bedre betalt for billedet af fruend end for det af manden. Naturligt nok. Billedet af hende er også det bedste.

Eftersom begge malerier havde samme anselige format som typiske repræsentationsportrætter af kongelige og fyrstelige overhoveder, har man aldrig været i tvivl om, at de to gange Schmidt - Albrecht Ludwig og madam Frederikke Christiane - nok udgjorde et ret velhavende ægtepar i de ellers så barske tider efter den danske statsbankerot. Og så kunne man se, at de ikke var kommet sovende til deres status.

Skønt de på billedet er fornemt og selkabeligt klædt, begge to, passer de begge deres dont, mens de bliver malet. Hr.

FRU SCHMIDT. I moderigtig kjole og med strikkesøjlet i hænderne sidder hun model for den unge Eckersberg.

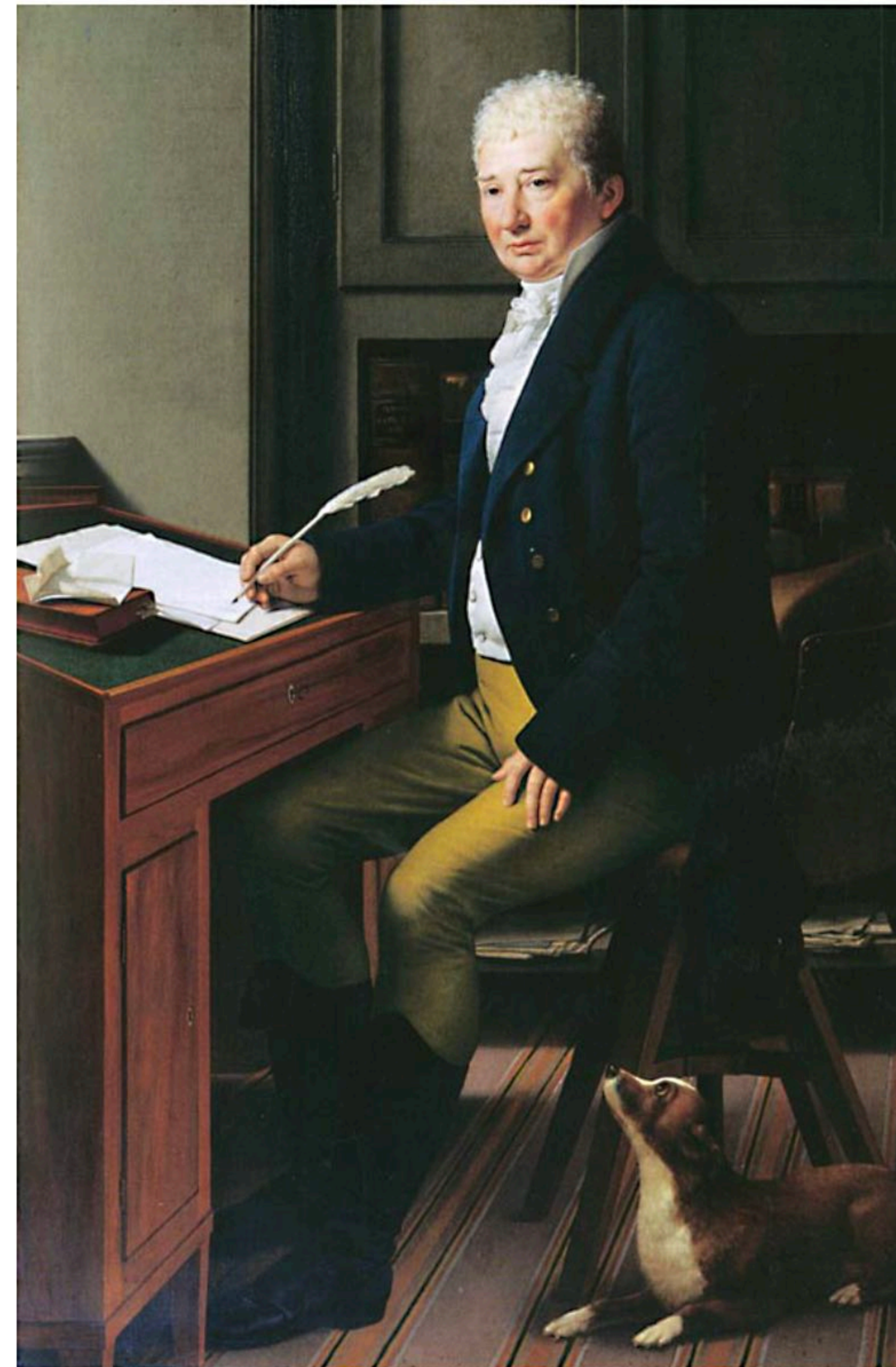
Fotos: Den Hirschsprungske Samling

Schmidt er beskæftiget ved arbejdsbordet, mens fru Schmidt sidder i sofaen og strikker. Men meget mere end det, man kunne se, vidste man ikke om dem.

DET GØR man nu. Den viden kan man få del i ved at besøge den lille gennemdokumenterede udstilling i Den Hirschsprungske Samlings havesal. Her har de to portrætter fundet deres midlertidige

plads sammen med forarbejder, kopier, malerier af de sejlskibe, der sejlede for købmand Schmidt og hans kompagnon Peter Andresen; et verdenskort, der viser, hvor skibene sejlede hen for at handle eksotiske varer hjem til Danmark etc.

Til udstillingen har Designmuseum Danmark udlånt en hel væg fra den pompjansk inspirerede hjørnestue fra den dengang nyopførte bygning Ved Stran-

den 2 ved Holmens Kanal og Admiralgade.

Her befandt firmaets pakhus sig. Her boede familien, med tjenestefolk og det hele, efter at være flyttet fra Nyhavn. Og her havde Vilhelm Hammershøi ikke så få år senere sit barndomshjem. Inden bygningen blev nedrevet i 1936, blev dets smukke interiører fotograferet, og skønt begge Schmidt'erne var døde mere end

HR. SCHMIDT. Med fjerpen i hånd og sin trofaste hund for fødderne. Ægteparret Schmidt var et driftigt par i det bedre borgerskab på den tid.

hundrede år tidligere, giver de sort-hvide optagelser et indtryk af den velstand, de nød, og som også gjorde, at de kunne tillade sig at kontakte Eckersberg.

DEN UNGE kunstner havde ikke spildt tiden i malerkunstens daværende europæiske hovedstad, Paris, og befandt sig nu på højden af sin kunnen. Det kan man i hvert fald se ved at sammenligne de to gange Schmidt med et par portrætter fra 1806 malet før den store rejse. Til ophængningen følger sig andre fotografier, bl.a. af familien Schmidts landsted 'Fortungården' eller 'Albertinelyst' - og så nogle fine dragtstudier. De sidste dokumenterer, at

De forstod at klæde sig standsmæssigt og efter den nyeste modes forskrifter

skønt ægtefællerne befandt sig i deres livsaften, havde de ikke lagt al forfængelighed bag sig. De forstod at klæde sig standsmæssigt og efter den nyeste modes forskrifter.

Bag udstillingen ligger der en portion solid grundforskning i Eckersbergs dagbøger og diverse arkiver, Landsarkivet for Sjælland, Københavns Stadsarkiv, Rigsarkivet etc. Hvis man vil have nye facts om gamle ting, går gamle arkivstudier aldrig af mode. Materialet har Ida Haugsted i al væsentlighed indsamlet, og på grundlag af hendes arbejde har de to medarbejdere ved museet Jesper Svenningsen og Anna Schram Vejby skrevet teksterne til udstillingen og det lille katalog. De ganske interessante kommentarer til de to modelers påklædning er ikke medtaget i kataloget. Til gengæld rummer det så andre lignende portrætter fra perioden.

Men publikationen - og temaet - overbeviser om, at udstillingen godt kunne have båret en meget fyldigere ophængning med tilsvarende borgerportrætter fra andre nationer. Danmark var langtfra det eneste land, hvor et nyt borgerskab var kommet til både magt og midler. Så havde den ambitiøse titel 'Borgerskabets triumf' måske også passet bedre. I stedet har museet prioriteret at få udforsket og formidlet baggrunden for to af de bedste portrætter, som Eckersberg efterlod sig, og det er vel også godt nok.

peter.michael.hornung@pol.dk